

Sygn. akt V CSK 709/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa W. Sp. z o.o. w S.
przeciwko Województwu Dolnośląskiemu i M. S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 czerwca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 26 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 589/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego M. S.A. w W.
kwotę 1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania musi być oparte na ocenie, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Potrzeba wykładni przepisów prawnych jako przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania występuje, jeżeli wobec konkretnego przepisu prawnego brak jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego albo też przyjęta i dominująca wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna. Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się natomiast zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością, którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. Powołanie się na tę przesłankę wymaga, obok sformułowania zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, poz. 51, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, nie publ.).

Zdaniem powoda problematyczną i wymagającą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie jest kwestia zastosowania przez Sąd drugiej instancji art. 383 k.p.c. jako podstawy do stwierdzenia, iż niedopuszczalna jest zmiana w toku postępowania apelacyjnego samej tylko podstawy materialnoprawnej powództwa. Skarżący

przyznaje zarazem, że znane są mu poglądy wyrażone w orzecznictwie, w świetle których niedopuszczalną zmianą jakościową powództwa w rozumieniu art. 383 k.p.c. jest także taka jego zmiana, która „w istotny sposób zmienia podstawę faktyczną niezbędnych ustaleń doprowadzając do konieczności ustosunkowania się do nowego prawnego uzasadnienia”. Skarżący jest zatem świadomy ustalonej wykładni przepisu art. 383 k.p.c., a dalsze jego wywody zawarte w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania świadczą o jego oczekiwaniu, że Sąd Najwyższy odmiennie niż Sąd drugiej instancji oceni jego zachowanie procesowe polegające na zgłoszeniu żądania zasądzenia dochodzonej kwoty na innej podstawie prawnej i jako innej rodzajowo wierzytelności niż sprecyzowana przed Sądem Rejonowym. Tego rodzaju problem nie jest zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika też, żeby przepis art. 383 k.p.c. nie został dostatecznie wyłożony w orzecznictwie albo żeby był źródłem rozbieżnej wykładni.

Skarżący wskazał nadto, że zasadne byłoby wypowiedzenie się przez Sąd Najwyższy w przedmiocie oceny skutków wykonania robót dodatkowych w relacji do zawartej w trybie ustawy prawo zamówień publicznych umowy, w sytuacji gdy nie doszło do zawarcia stosownego aneksu lub aneks ten jest nieważny. Lakoniczne wywody na temat tego zagadnienia jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podsumował stwierdzeniem, że nie ma podstaw do kwestionowania możliwości stosowania przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu do umowy zawartej w trybie zamówienia publicznego, która z braku właściwej formy okazała się nieważna. Wskazując na to zagadnienie skarżący pomija, że sądy *meriti* nie oceniały jego roszczenia na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu przyjmując, iż na tej podstawie nie dochodził zapłaty.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na potrzebę ochrony interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości jego wykładni, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń, które nie satysfakcjonują stron. Sąd Najwyższy rozpoznając skargę kasacyjną nie jest trzecią instancją

sądową badającą dowody i czyniącą na ich podstawie ustalenia faktyczne, lecz jest sądem prawa - wyjaśnia istotne zagadnienia prawne, dokonuje wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, usuwa z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 30 lipca 2012 r., II CSK 10/12, nie publ., z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76, z 23 października 2006 r., I UK 194/06, nie publ.).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490), orzeczono jak w postanowieniu.